

Pan Michał Kurczewski
Radny Rady Miejskiej Wrocławia

Wrocław, 16.03.2020r.

BRG-WP.0003.1.2020 EZD 00033106/2020/W

Dotyczy: zapytania w sprawie kontroli śmieci generowanych przez lokale gastronomiczne/sklepy z żywnością na Starym Mieście we Wrocławiu

Odpowiadając na zapytanie, skierowane do Pana Jacka Sutryka, Prezydenta Wrocławia, w dniu 2 marca br., uprzejmie informuję, iż udzielenie odpowiedzi na pytania Pana Michała Kurczewskiego, Radnego Rady Miejskiej Wrocławia, w kwestii kontroli śmieci generowanych przez lokale gastronomiczne / sklepy z żywnością na Starym Mieście, wymaga uprzedniego wyjaśnienia z jak szeroko złożonym zagadnieniem stykamy się w przypadku odpadów komunalnych. Poniżej przytaczam wyjaśnienia przedstawione przez Wydział Podatków i Opłat Urzędu Miejskiego Wrocławia, który realizuje zadania z zakresu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W kwestii odpadów komunalnych mamy do czynienia z dwoma aktami prawnymi: Ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r., poz. 2010 z późn. zm.) oraz Ustawą z dnia 14 grudnia 2012 o odpadach (Dz. U. z 2019 r., poz. 701 z późn. zm.), które odrębnie regulują różne aspekty omawianego zagadnienia, aczkolwiek art. 1a Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku – w sprawach w niej nieuregulowanych dotyczących postępowania z odpadami komunalnymi – odsyła do stosowania przepisów Ustawy o odpadach. Pod uwagę należy wziąć również regulację prawa miejscowego: Uchwałę Nr XXVIII/567/16 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 7 lipca 2016 r w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Wrocławia. Uzupełnieniem dla uzyskania pełnego wachlarza przepisów prawnych, które normują dodatkowo sytuację lokali gastronomicznych, jest Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r., określające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego), Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 852/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych, a także Ustawą z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2019 r., poz. 1252).

Deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, na które się Pan powołuje, dotyczą stricte odpadów komunalnych rozumianych – zgodnie z definicją legalną podaną w art. 3 ust.1 pkt 7 ustawy o odpadach – jako odpady powstające w gospodarstwach domowych oraz odpady pochodzące od innych wytwórców odpadów, niezawierających odpadów niebezpiecznych, a które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

W sytuacji lokal gastronomicznych dodatkowo dochodzi aspekt powstawania głównie odpadów żywnościowych, które choć uznać można za odpady powstające w efekcie prowadzonej działalności gospodarczej, to przede wszystkim ze względu na swoją specyfikę kategoryzowane są jako bioodpady (art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o odpadach). O ile bioodpady pochodzenia roślinnego można traktować jako odpady komunalne, o tyle odpady pokonsumpcyjne, które w swoim składzie zawierają produkty pochodzenia zwierzęcego nienadające się do spożycia przez ludzi, klasyfikowane są już jako odpady niebezpieczne i zdefiniowane w rozporządzeniu nr 1069/2009 jako odpad III kategorii. W takim przypadku na przedsiębiorcach z branży gastronomicznej spoczywa obowiązek zawarcia umowy z podmiotem uprawnionym do odbioru tego rodzaju odpadów, gdyż nie wypełniają one przytoczonej powyżej definicji odpadów komunalnych. Zgodnie z art. 73 ust.1 cytowanej ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, organem uprawnionym do kontrolowania podmiotów sektora gastronomicznego w odniesieniu do żywności pochodzenia niezwierzęcego produkowanej i wprowadzanej do obrotu oraz produktów pochodzenia zwierzęcego znajdujących się w handlu detalicznym jest Państwowa Inspekcja Sanitarna.

Z kolei art. 59 tejże ustawy obowiązuje przedsiębiorców działających na rynku spożywczym do przestrzegania wymagań higienicznych określonych w rozporządzeniu unijnym nr 852/2004, w tym art. 5, który nakłada na przedsiębiorców obowiązek opracowania, wykonania i utrzymania procedur zgodnych z zasadami HACCP. System HACCP ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa żywności poprzez identyfikację, analizę i oszacowanie skali zagrożeń pod kątem wymagań zdrowotnych żywności oraz ryzyka wystąpienia zagrożeń podczas przebiegu wszystkich etapów produkcji i obrotu żywnością. Konsekwencją powyższego jest obowiązek posiadania m.in. przez przedsiębiorców sektora gastronomicznego procedur określających sposób postępowania z żywnością nieodpowiadającą wymaganiom jakości zdrowotnej, tj. odpadami żywnościowymi. Odpowiedzialnymi za nadzór nad prawidłowym wypełnianiem powyższego obowiązku są przywołane powyżej organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, do zadań których należy także kontrolowanie podmiotów pod względem ich postępowania z odpadami, w tym także kontrolę dokumentów umożliwiających identyfikację producentów i odbiorców żywności oraz posiadanie przez przedsiębiorcę stosownych umów na odbiór odpadów z właściwą firmą.

W zależności od rodzaju odpadów, a także ich przeznaczenia stosowna umowa powinna być zawarta przez przedsiębiorcę z odbiorcą odpadów działającym na podstawie ustawy o odpadach lub na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1069/2009.

Po wstępnym nakreśleniu zakresu analizowanego problemu, uprzejmie informuję, iż sytuacja przedstawia się następująco (na podstawie informacji uzyskanych z Wydziału Podatków i Opłat, Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa, spółki Ekosystem oraz Straży Miejskiej):

1. Czy lokale gastronomiczne są kontrolowane pod względem aktualności (zwiększenie zakresu prowadzonej działalności, np. uzyskanie koncesji na alkohol) złożonej deklaracji śmieciowej?

Stosownie do art. 6h i art.6i Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, właściciele nieruchomości są zobowiązani ponosić na rzecz gminy, na terenie której położone są ich nieruchomości, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Ów obowiązek powstaje:

- w przypadku nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy - za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości zamieszkuje mieszkaniec;
- w przypadku nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy - za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości powstały odpady komunalne;
- w przypadku nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, i innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe - za rok bez względu na długość okresu korzystania z nieruchomości.

Zgodnie z art. 6m ust.1 właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych. Następnie Ustawodawca w ust. 1aa tego samego artykułu deleguje na organy stanowiące gmin uprawnienie do wskazania w deklaracji częstotliwości odbioru odpadów komunalnych poszczególnych frakcji, co na gruncie obowiązującego prawa miejscowego, reguluje w obecnym stanie prawnym Uchwała Nr XXVIII/567/16 w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Wrocławia.

Natomiast w świetle art. 6m ust.2 w przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć nową deklarację w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana. Przytoczone powyżej przepisy regulują obowiązek składania deklaracji, a w konsekwencji wnoszenia opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi ograniczając się do spełnienia dwóch kryteriów: zamieszkiwania – w odniesieniu do nieruchomości zamieszkałych oraz wytwarzania odpadów – w odniesieniu do nieruchomości niezamieszkałych.

Chociaż w zdecydowanej większości przypadków na terenie nieruchomości niezamieszkałych – zarówno w odniesieniu do nieruchomości gruntowych, jak i nieruchomości lokalowych – jest prowadzona działalność gospodarcza, to Ustawodawca nie wprowadził do omawianego aktu prawnego kryterium prowadzenia działalności gospodarczej jako czynnika, który wpływałby dodatkowo na obowiązki właściciela nieruchomości, np. poprzez wysokość stawki. W konsekwencji powyższego, rozszerzenie zakresu prowadzonej działalności, poprzez uzyskanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, nie ma bezpośredniego przełożenia na obowiązek złożenia nowej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Obowiązek taki powstaje, jeżeli ilość wytworzonych na terenie niezamieszkałej nieruchomości odpadów nie odpowiada zadeklarowanej przez właściciela nieruchomości ilości, częstotliwości bądź pojemności pojemników na odpady komunalne, powodując ich przepełnienie.

Informacje o przepełnieniu pojemników na odpady komunalne zgłaszane przez mieszkańców Wrocławia lub Straż Miejską są weryfikowane przez pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia zarówno pod kątem złożenia deklaracji i jej poprawności, jak i prawidłowości oraz terminowości odbioru odpadów przez zobowiązane do tego podmioty.

2. Czy deklaracje śmieciowe są aktualizowane po otrzymaniu zgody na ogródek piwny? Jak miasto to sprawdza i ile takich kontroli przeprowadzono w ostatnich 3 latach?

Okoliczności, które obligują do złożenia deklaracji bądź zmiany danych w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zostały przedstawione w odpowiedzi na pierwsze pytanie, jednakże w uzupełnieniu, nadmieniamy, iż zgodnie z Uchwałą Nr XXVIII/567/16 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 7 lipca 2016 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Wrocławia przyjmuje się, że minimalna łączna pojemność pojemników w przypadku lokalu lub ogródka gastronomicznego winna odpowiadać sumarycznej objętości odpadów – tj. 5 l na miejsce konsumpcyjne. Nawiązując do udzielonej już odpowiedzi na pierwsze pytanie, należy zaakcentować, że rozszerzenie zakresu prowadzonej działalności, nie ma bezpośredniego przełożenia na obowiązek złożenia nowej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Obowiązek taki powstaje, jeżeli ilość wytworzonych na terenie niezamieszkałej nieruchomości odpadów nie odpowiada zadeklarowanej przez właściciela nieruchomości ilości, częstotliwości bądź pojemności pojemników na odpady komunalne, powodując ich przepełnienie.

Informuję ponadto, że w umowach na ogródki gastronomiczne zawieranych z organizatorami ogródków gastronomicznych przez Zarząd Zasobu Komunalnego w imieniu Gminy Wrocław zawarty jest zapis zobowiązujący przedsiębiorcę do zapewnienia w ogródku gastronomicznym odpowiedniej – z uwagi na skalę prowadzonej działalności gastronomicznej – liczby pojemników na śmieci, a także obsługi w zakresie wywozu śmieci przez wyspecjalizowanego odbiorcę odpadów. Dodatkowo zapisy umowy przewidują możliwość jej rozwiązania przez Gminę w przypadku naruszenia tego warunku.

3. Czy jest możliwość ukarania podmiotów, w których stwierdzono nieaktualną deklarację śmieciową? Jeśli tak, to proszę o podanie liczby ukaranych przedsiębiorców w ostatnich 3 latach za brak kontenera.

Zgodnie z art. 10 ust. 2b znowelizowanej w lipcu 2019 r. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Ustawodawca wprowadził możliwość nałożenia kary grzywny na podstawie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia na właścicieli nieruchomości, którzy wbrew obowiązkowi określonymu w art. 6m ust.1 i 2 nie składają deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Straże Miejskie i Gminy nie mają uprawnień do nakładania mandatów karnych za naruszenie art. 10 ust. 2b w związku z naruszeniem obowiązku określonego w art. 6m ust. 1 i 2.

4. Ile kontenerów na śmieci usługowe znajduje się obecnie na Starym Mieście?

Informujemy, że Ekosystem Sp. z o.o. nie posiada informacji o ilości pojemników, z których korzystają lokale usługowe. Według stanu na dzień 10.03.2020 r. w obrębie Sektora I- Stare Miasto i Śródmieście znajduje się:

- 4794 miejsc gromadzenia odpadów,
- 25 521 pojemników.

5. Czy spółka Ekosystem udostępnia Straży Miejskiej informacje na temat deklaracji śmieciowych lokali gastronomicznych? Jak długo straż czeka na odpowiedź z Ekosystemu na zapytanie?

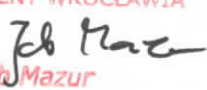
Ekosystem Sp. z o.o. nie prowadzi ewidencji deklaracji śmieciowych. Od lipca 2017r. Urząd Miejski Wrocławia przejął obowiązki związane ze składaniem oraz pobieraniem opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Straż Miejska otrzymuje bezzwłocznie odpowiedzi na zadane pytania.

Oddział Ochrony Środowiska Straży Miejskiej Wrocławia podczas kontroli nieruchomości zawsze sporządza protokół z kontroli, w którym uwidacznia m.in. dane dotyczące ilości i rodzaju pojemników oraz deklarowanej ilości mieszkańców. Taka informacja jest przesyłana do Wydziału Podatków i Opłat, który weryfikuje te dane z posiadanymi deklaracjami i ewentualnie w przypadku niezgodności wszczyna postępowania. W 2019 roku przesłano 2638 takich informacji (całe miasto).

6. Jak często straż miejska kontroluje lokale gastronomiczne / sklepy z żywnością pod względem aktualnej deklaracji śmieciowej i prawidłowego wyrzucania resztek pożywienia?

Na terenie osiedla Stare Miasto Oddział Ochrony Środowiska Straży Miejskiej Wrocławia prowadzi stałe kontrole nieruchomości (w tym lokali gastronomicznych i sklepów z żywnością). W 2019 roku przeprowadzono 365 kontroli w oparciu o przepisy art. 117 Kodeksu Wykroczeń (stan sanitarno-porządkowy), art. 145 Kodeksu Wykroczeń (zanieczyszczanie i zaśmiecanie miejsc ogólnodostępnych) oraz art. 10 ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w zw. z uchwałą Rady Miejskiej w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Wrocławia.

WICEPREZYDENT WROCŁAWIA

Jakub Mazur

Do wiadomości:

- 1) Biuro Rady Miejskiej Wrocławia,
- 2) Biuro Prezydenta
- 3) Wydział Podatków i Opłat
- 4) Departament Strategii i Rozwoju Miasta